

ถอดบทเรียน

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร

สำนักงานเกษตรอำเภอทุ่งตะโก

สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร กรมส่งเสริมการเกษตร

**ถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร**

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

นายสมชาย ผุดมี

เกิด พ.ศ. ๒๕๑๓ ปัจจุบันอายุ ๕๕ ปี

ที่อยู่ปัจจุบัน ๗๙/๒ หมู่ที่ ๑ ตำบลทุ่งตะโก อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร

พิกัด ๔๗ P X : ๕๐๖๗๗๘.๐๓๙ Y : ๑๑๑๙๘๖๙.๐๓

Latitude : ๑๐.๑๓๐๘๙๖๙๘ Longitude : ๙๙.๐๖๐๖๙๔๘

โทรศัพท์ : ๐๘๔-๘๕๐๓๐๓๗ Facebook/Line : Somchai Phutmee

สถานภาพ : สมรส

ระดับการศึกษา : มัธยมศึกษาตอนต้น จากสถาบันการศึกษา : ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.)

อาชีพปัจจุบัน ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๔๕๐,๐๐๐ บาท/ปี

เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๗

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

สินค้าหลัก ทุเรียน

แปลงเรียนรู้

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร เป็นแปลงเรียนรู้พืชหลักทุเรียน เกษตรกรต้นแบบนายสมชาย ผุดมี ซึ่งมีการผลิตทุเรียนตามฤดูกาลผลิต มีการบริหารจัดการแปลงอย่างเหมาะสม มีการผลิตสินค้าตามมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร สามารถเป็นตัวอย่างและแบบอย่างแก่เกษตรกรในพื้นที่ได้ มีแปลงเรียนรู้ จำนวน ๒ แปลง ดังนี้

๑. ปลุกทุเรียนรุ่นเล็ก (อายุ ๗ เดือน) พื้นที่จำนวน ๘ ไร่ จากเดิมเป็นทุเรียนรุ่นใหญ่ อายุ ๓๐ ปี โค่นทิ้งเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๗ และปลุกใหม่ทดแทน เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ.๒๕๖๘ เนื่องจากเป็นโรคหลังจากประสบอุทกภัย เมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๔
๒. ปลุกทุเรียน ๒ รุ่น พื้นที่จำนวน ๗ ไร่ แบ่งออกเป็น
 - ทุเรียนรุ่นกลาง (อายุ ๓ ปี) จำนวน ๔ ไร่
 - ทุเรียนรุ่นใหญ่ (อายุ ๑๐ ปี) จำนวน ๓ ไร่

ตารางที่ ๑ แสดงการกำหนดแผนการผลิตและแผนการตลาดทุเรียน ศพก. อ.ทุ่งตะโก จ.ชุมพร

แผนการผลิต/การตลาดทุเรียน

ระยะ	เดือน	ช่วงเวลา	แผนดำเนินการ	การเฝ้าระวัง
ระยะหลัง การเก็บ เกี่ยวและ เตรียม สภาพต้น	ตุลาคม - ธันวาคม	เป็นช่วงฟื้นฟูต้นให้ สมบูรณ์หลังการ เก็บเกี่ยว และการ จัดการเพื่อเตรียม สภาพต้นให้พร้อม เพื่อการออกดอก	การจัดการดินและน้ำ การใช้ปุ๋ย การตัดแต่งกิ่ง การทำความ สะอาดแปลง ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ประมาณ ๔๐% ใส่ปุ๋ยบำรุงต้น สูตร ๑๙-๑๙-๑๙ บำรุงลูก สูตร ๑๙-๑๙-๑๙ (สูตร ๑๙-๑๙-๑๙) เป็นสูตรปุ๋ยที่ผสมเอง	แมลงจำพวก เพลี้ยไฟ ไรแดง และเพลี้ยจักจั่น ทำลายใบ
ระยะสะสม อาหาร	มกราคม - กุมภาพันธ์	ระยะสะสมอาหาร	การจัดการเพื่อชักนำการออก ดอกทุเรียน โดยการฉีดพ่นสาร พาโคลบิวทราโซล	แมลงจำพวก เพลี้ยไฟ ไรแดง และเพลี้ยจักจั่น ทำลายใบ
ระยะก่อน ออกดอก บาน	มีนาคม - มิถุนายน	ช่วงจัดการกระตุ้น เพื่อพัฒนาตาดอก และเพิ่มการติดผล	๑.) การจัดการน้ำต้องสม่ำเสมอ เนื่องจากน้ำจะทำให้ดอกไม่ หลุดร่วง ๒.) การตัดแต่งดอก เพื่อให้ผลผลิตสม่ำเสมอ การ เก็บเกี่ยวตรงกับเวลาที่กำหนด ๓.) การให้ปุ๋ยเสริมเพื่อให้ดอก และผลมีการเจริญเติบโต ต่อเนื่อง และ ๔.) การจดบันทึก วันดอกบาน	เพลี้ยไฟ ทำลาย ดอก โรคราฟุซาเรียม
ระยะผล อ่อน - ผล แก่	กรกฎาคม - กันยายน	การจัดการเพื่อเพิ่ม ปริมาณและ คุณภาพของ ผลผลิต	๑.) การตัดแต่งผลเพื่อให้ ผลผลิตมีคุณภาพ ๒.) การ จัดการให้ปุ๋ยทางใบ สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ (ให้ปุ๋ยทางใบกรณี ที่มียอด) ๓.) การโยงผลเพื่อ ไม่ให้กิ่งทุเรียนหัก เมื่อลมพัด หรือกิ่งมีผลเยอะ	โรคราฟุซาเรียม หนอนเจาะผล ทุเรียน
ระยะเก็บ เกี่ยว/ การตลาด	สิงหาคม - กันยายน	การเก็บเกี่ยวและ การปฏิบัติหลัง การเก็บเกี่ยว	๑.) ก่อนเก็บเกี่ยว ๑๕-๒๐ วัน งดใช้สารเคมีทุกชนิด ๒.) ประสานผู้ซื้อ/และจัดเตรียม ความพร้อมเพื่อจำหน่ายผลผลิต ผ่านจุดจำหน่าย (ห้าง) และ ระบบออนไลน์	

ฐานเรียนรู้ จำนวน ๕ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

ฐานที่ ๑ การผลิตทุเรียนคุณภาพ

การผลิตทุเรียนคุณภาพ มีการวางแผนขั้นตอนการปฏิบัติงานในสวนทุเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่ออำนวยความสะดวกในการบริหารจัดการสวนทุเรียนในแต่ละช่วงเวลา ให้ความสำคัญกับการจัดการสวนทุเรียนตั้งแต่แรกปลูก เน้นการใช้ต้นพันธุ์ที่ดี แข็งแรง ทนทานต่อโรค ลดปริมาณการใช้สารเคมี โดยใช้สารชีวภัณฑ์ในการควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืช มีการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการสวนทุเรียนให้กับเกษตรกรได้มีความรู้ทักษะ สามารถผลิตทุเรียนคุณภาพ และได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

ฐานที่ ๒ การลดต้นทุนการผลิต

การผลิตขยายชีวภัณฑ์ควบคุมโรคและศัตรูพืช โดยได้ร่วมกับสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ตำบลทุ่งตะไคร และสมาชิกแปลงใหญ่ทุเรียน กำหนดนัดหมายวันเพื่อผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา ทุกวันที่ ๕ และวันที่ ๒๐ ของทุกเดือน โดยสมาชิกให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี (ยกเว้นช่วงฤดูร้อนที่ไม่ได้ทำการผลิต) รวมจำนวน ที่ผลิตได้ ๒,๓๖๙ กิโลกรัม และพื้นที่นำไปใช้ ๑,๔๐๑ ไร่ โดยสิ่งที่ได้รับคือ มีความภาคภูมิใจ สามารถเป็นศูนย์รวมให้สมาชิกได้ร่วมกันเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติการผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อนำไปใช้ในสวนของตนเอง และเป็นอีกวิธีหนึ่งในการลดต้นทุนการผลิตพืช

ฐานที่ ๓ การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

การบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการวางแผนการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าสำหรับการปลูกพืช คือ รู้จักที่จะเลือกวิธีการให้น้ำที่เหมาะสมกับชนิดพืช ปริมาณที่จำเป็นจริงๆ ที่จะต้องใช้ โดยเน้นหลักการใช้น้ำเท่าที่จำเป็น ประหยัด คุ่มค่า แต่ได้ประโยชน์สูงสุด เกษตรกรสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในแปลงของตนเอง เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร และใช้น้ำทุกหยดอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

ฐานที่ ๔ เศรษฐกิจพอเพียง

ยึดหลักการพัฒนาตามหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง คือการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผนในการตัดสินใจลงมือทำ ผลจากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี เป็นแนวทางในการพัฒนาที่นำไปสู่ความสามารถในการพึ่งตนเองในระดับต่างๆ อย่างเป็นขั้นตอน โดยลดความเสี่ยงเกี่ยวกับความผันแปรของธรรมชาติ หรือการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยอื่นๆ โดยอาศัยความพอประมาณและความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรู้ ความเพียร ความอดทน สติปัญญา ความสามัคคี และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ฐานที่ ๕ การเลี้ยงแหนแดง

การเลี้ยงแหนแดงซึ่งเปรียบเสมือนโรงงานผลิตปุ๋ยไนโตรเจนทางชีวภาพ โดยผ่านกระบวนการตรึงไนโตรเจนจากอากาศของสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินสูงถึงวันละ ๓๐๐-๖๐๐ กิโลกรัม/ไร่ แหนแดงจึงมีไนโตรเจนเป็นองค์ประกอบ ๓-๕% ของน้ำหนักแห้ง หากปลูกแหนแดง ๑ ไร่ จะได้ปุ๋ยพืชสดเทียบเท่ากับปุ๋ยยูเรียมากถึง ๗-๑๐ กิโลกรัม นอกจากนี้ยังใช้เป็นอาหารไก่ ปลา ลดต้นทุนอาหารสัตว์ และสามารถใช้เป็นปุ๋ยพืชสด หรืออาจจะนำมาตากแห้ง ประมาณ ๑-๒ วัน เท่านั้นก็สามารถเก็บแหนแดงไว้ใช้ได้นานเป็นปีเลย แต่ก็ไม่ควรเก็บไว้เกิน ๑ ปีเพราะอาจเกิดเชื้อราและทำให้สารอาหารลดลงได้

หลักสูตรการเรียนรู้

ตารางที่ ๒ หลักสูตรการเรียนรู้ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อ.ทุ่งตะโก
จ.ชุมพร ปี ๒๕๖๗-๒๕๖๘

ปี ๒๕๖๗ -๒๕๖๘	หลักสูตรอบรม
๒๕๖๗	เห็นเรื่องแสงสีนรค์มี ควบคุมใส่เดือนผอยรากปม/วิธีการ และการนำเห็นเรื่องแสงสีนรค์มี ไปใช้ในสวนทุเรียน/ สาธิต ฝึกปฏิบัติการผลิต ขยายเห็นเรื่องแสงสีนรค์มี
๒๕๖๗	การผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อลดต้นทุนการผลิตทุเรียน/วิธีการ และการนำเชื้อราไตรโคเดอร์มา ไปใช้ในสวนทุเรียน/สาธิต ฝึกปฏิบัติการผลิต ขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา
๒๕๖๗	การผลิตทุเรียนคุณภาพ เพื่อลดต้นทุนการผลิต/การแก้ปัญหาการผลิตทุเรียนอย่างยั่งยืน
๒๕๖๘	การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม/การทำขนมทองม้วนรสใบเหลียง และรสกะทิสด/วิธีการ ขั้นตอนการทำขนมทองม้วนรสใบเหลียง และรสกะทิสด/สาธิต ฝึกปฏิบัติการทำขนมทองม้วนรสใบเหลียง รสกะทิสด
๒๕๖๘	ศาสตร์พระราชากับเศรษฐกิจพอเพียง/การผลิตปุ๋ยอินทรีย์แบบไม่กลับกอง/สาธิต ฝึกปฏิบัติการผลิตปุ๋ยอินทรีย์แบบไม่กลับกอง
๒๕๖๘	ศาสตร์พระราชากับเศรษฐกิจพอเพียง กับกรมสุขภาพดี/สาธิต ฝึกปฏิบัติการทำยาสมุนไพรแบบง่ายใช้เองเพื่อสุขภาพดี

หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก.

การจัดการโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา

ศพก. ถ่ายทอดความรู้และผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อลดต้นทุนการผลิตทุเรียน และลดการใช้สารเคมี วัตถุประสงค์ของการผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา (Trichoderma) คือ เพื่อใช้ป้องกันและควบคุมโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา โดยเฉพาะโรคที่เกิดในดิน เช่น โรครากเน่า โคนเน่า โรคเน่าคอดิน และโรคอื่นๆ ที่เกิดจากเชื้อราก่อโรคต่างๆ นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืช และช่วยย่อยสลายอินทรีย์วัตถุในดิน

การผลิตและขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา มีวิธีการผลิตที่ง่าย ไม่ยุ่งยาก และมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำ สามารถลดปัญหารากเน่าโคนเน่าในสวนทุเรียนจากเชื้อราไฟทอปเธอรา ได้ร้อยละ ๕๐

สำหรับสวนทุเรียนของนายสมชาย ผดุมิ มีการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา โดยผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มาเป็นประจำทุกเดือนๆ ละ ๒ ครั้ง จึงทำให้ความถี่ในการใช้มีมาก สามารถลดปัญหารากเน่าโคนเน่าในสวนทุเรียนจากเชื้อราไฟทอปเธอรา ได้ถึงร้อยละ ๘๐

วิธีดำเนินการ

- ๑.) หุงข้าว ๓ ส่วน ต่อน้ำ ๒ ส่วน ในหม้อหุงข้าว เสียบปลั๊ก
- ๒.) ตักข้าวสุกที่ยังร้อนอยู่ใส่ถุงที่เตรียมไว้ จำนวน ๒ ท้าพี หรือประมาณ ๒๕๐ กรัม/ถุง
- ๓.) กดให้แบน ริดเอาอากาศออกเพื่อลดการเกิดหยดน้ำ ทิ้งไว้ให้อุ่นหรือเย็น
- ๔.) เหยาะหัวเชื้อไตรโคเดอร์มาลงในถุง ๑-๑.๕ กรัม/ถุง (แบบชนิดน้ำ ๓-๕ หยด)
- ๕.) ริดยางปากถุงให้แน่น แล้วเขย่าหรือบีบข้าวเบาๆ เพื่อให้เชื้อกระจายทั่วถุง
- ๖.) รวบรวมให้บริเวณปากถุงพองแล้วใช้เข็มหมุดแทงรอบๆ ปากถุง ๑๐-๒๐ แผล
- ๗.) กดข้าวในถุงให้แผ่กระจาย ไม่ซ้อนทับกัน ตั้งบริเวณกลางถุงขึ้นเพื่อไม่ให้พลาสติกแนบกับข้าวและเพื่อให้อากาศเข้าไปในถุงเพียงพอ
- ๘.) บ่มเชื้อเป็นเวลา ๒ วัน โดยวางถุงเชื้อในห้องที่ปลอดจาก มด ไร และสัตว์อื่นๆ
- ๙.) เมื่อครบ ๒ วัน บีบขยำก้อนข้าวที่มีเส้นใยของเชื้อเจริญอยู่ให้แตก แล้ววางถุงในดินเดิม บ่มไว้อีก ๔-๕ วัน
- ๑๐.) เชื้อสดที่ผลิตได้ควรนำไปใช้ทันที สามารถเก็บไว้ในตู้เย็นช่องธรรมดาได้ ๑ เดือน

การนำเชื้อราไตรโคเดอร์มาไปใช้ในการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่า

นำเชื้อราไตรโคเดอร์มาที่เจริญในถุงข้าวสุกผสมกับรำและปุ๋ยหมัก ตามอัตราส่วนดังนี้
เชื้อรา ๑ กก. + รำ ๕ กก. + ปุ๋ยหมัก ๔๐ กก. คลุกเคล้าส่วนผสมให้เข้ากัน

- รองกันหลุม ๓๐๐ - ๕๐๐ กรัม/ต้น
- ทุเรียนอายุ ๑ - ๒ ปี ใช้ส่วนผสมเชื้อราไตรโคเดอร์มา ๒ - ๓ กก./ต้น โรยรอบทรงพุ่ม
- ทุเรียนอายุ ๓ - ๕ ปี ใช้ส่วนผสมเชื้อราไตรโคเดอร์มา ๓ - ๕ กก./ต้น โรยรอบทรงพุ่ม

ศพก. มีรูปแบบการถ่ายทอดความรู้ ที่เน้นการถ่ายทอดความรู้และทักษะที่จำเป็นเพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มาใช้งานได้ โดยผ่านการฝึกอบรมทั้งทฤษฎี การสาธิต และฝึกปฏิบัติ

การขยายผลจากการฝึกอบรมสู่สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ตำบลทุ่งตะไคร และสมาชิกแปลงใหญ่ทุเรียน มีการกำหนดนัดหมายวันเพื่อผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา ทุกวันที่ ๕ และวันที่ ๒๐ ของทุกเดือน สมาชิกให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ร่วมกันผลิต และจำหน่ายให้กับสมาชิกในราคาที่ถูกลง โดยจำหน่ายราคาถุงละ ๗-๑๐ บาท เพื่อนำเงินที่ได้ไปเป็นเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการผลิตในครั้งต่อไป

องค์ความรู้เกษตรกรต้นแบบ : เรื่องการขยายพันธุ์ทุเรียนด้วยวิธีการเสียบยอด

มีวิธีการ ดังต่อไปนี้

๑. คัดเลือกเมล็ดทุเรียนพันธุ์พื้นเมืองที่มีลักษณะสมบูรณ์ แข็งแรง โดยเลือกจากต้นแม่ที่มีอายุ ๓๐-๔๐ ปี ขึ้นไป

๒. เพาะเมล็ดพันธุ์ทุเรียนพื้นเมือง โดยใช้วัสดุเพาะ ได้แก่ ขุยมะพร้าว: ดินดี : ปุ๋ยหมัก ในอัตราส่วน ๒:๒:๑ ใส่ถุงดำขนาด ๘*๑๔ เซนติเมตร เพาะเมล็ดเป็นระยะเวลา ๒ เดือน จนต้นกล้าสูงประมาณ ๑ ฟุต จึงนำไปปลูกในแปลง ดูแลรักษาจนต้นทุเรียนมีความสูงประมาณ ๑๕๐-๒๐๐ เซนติเมตร จนถึงระยะที่ทุเรียนมีใบแก่เกือบทั้งต้น จึงนำยอดทุเรียนหมอนทอง จากต้นที่สมบูรณ์ แข็งแรง ไม่เป็นโรครากเน่าโคนเน่า มาเสียบยอด โดยคัดเลือกจากยอดจากกิ่งกระโดงที่มีความสมบูรณ์และมีใบทุกใบแก่ ตัดเอาเฉพาะส่วนยอดยาวประมาณ ๗ เซนติเมตร เพื่อนำมาเสียบกับต้นตอพันธุ์พื้นเมือง ซึ่งมีขั้นตอนการเสียบยอด ดังนี้

๒.๑ เลือกตำแหน่งที่จะเสียบยอดให้สูงจากพื้นดินประมาณ ๑ เมตร

๒.๒ ใช้มีดที่คมและสะอาดกรีดเปลือกต้นทุเรียน ๒ ข้างในแนวคู่ขนาน ให้ห่างกันประมาณ ๑.๕ เซนติเมตร กรีดให้มีความยาวประมาณ ๑๐ เซนติเมตร แล้วกรีดเปลือกด้านบนในแนวขวาง ตัดรอยกรีดทั้งสองข้าง ดึงเปลือกจากด้านบนลงล่าง จนเกือบสุดรอยกรีด แล้วจึงตัดเปลือกที่ลอกทิ้ง โดยให้เหลือด้านล่างสุดไว้ประมาณ ๑ เซนติเมตร

๓. นำยอดพันธุ์ที่เตรียมไว้มาปาดบริเวณโคนยอดในแนวเฉียง ให้แผลเรียบ นำไปเสียบยอดกับต้นตอที่เตรียมไว้ โดยเว้นระยะในการเสียบด้านซ้ายและด้านขวาให้เท่ากัน แล้วใช้เทปใสพันจากด้านล่างขึ้นด้านบน โดยให้พันเลยยอดไปพอสมควร

๔. หมั่นดูแลไม่ให้แมลงและมดมาให้เข้ามาทำลายเทปใสที่พันแผลไว้ เพราะหากมดกัดขาด น้ำจะสามารถเข้าไปภายในได้ จะทำให้เกิดอาการยอดเน่า และแผลไม่ติด และตายได้

๕. หลังจากนั้นประมาณ ๒๐-๒๒ วัน หลังการเสียบยอด ให้สังเกตว่ายอดยังคงมีสีเขียวสดหรือไม่ ถ้าเป็นสีเขียวสดแสดงว่าเสียบยอดทุเรียนได้สำเร็จ ให้ใช้กรรไกรตัดต้นต่อเดิม ให้เลยยอดที่เสียบประมาณ ๓ เซนติเมตร ดึงผ้าเทปออก โดยดึงจากบนลงล่าง

๖. หลังจากนำผ้าเทปออกประมาณ ๑๐ วัน ต้นทุเรียนจะแตกยอดอ่อน ให้คอยระวังแมลงศัตรูพืชเข้าทำลาย โดยต้องหมั่นสำรวจแปลงบ่อยๆ สิ่งสำคัญคือ ห้ามตัดกิ่งที่เหลือด้านล่างบริเวณที่เสียบยอด จนกว่ายอดที่แตกออกมาจากบริเวณที่เสียบยอดจะเจริญเติบโตและมีใบแก่หลายใบ จึงค่อยตัดทิ้งให้หมด

การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก.

แผนการดำเนินงานและแนวทางการพัฒนา

แผนการดำเนินงานแผนการปฏิบัติงานประจำปีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ร่วมกับแผนการปฏิบัติงานศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ตำบลทุ่งตะไคร

- ประชุมคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ร่วมกับคณะกรรมการศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ตำบลทุ่งตะไคร/คณะกรรมการแปลงใหญ่ทุเรียน เพื่อวางแผนการดำเนินงาน และหาแนวทางการบริหารจัดการร่วมกัน
- สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ตำบลทุ่งตะไคร/สมาชิกแปลงใหญ่ทุเรียน ดำเนินกิจกรรมผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อลดการใช้สารเคมีและลดต้นทุนการผลิต ทุกวันที่ ๕,๒๐ ของเดือน
- จัดอบรม/ถ่ายทอดความรู้ให้กับสมาชิก

ตารางที่ ๓ แผนการดำเนินงานแผนการปฏิบัติงานประจำปีของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อ.ทุ่งตะโก จ.ชุมพร

กิจกรรม	เป้าหมาย	ปี ๒๕๖๗												หมายเหตุ
		มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย	ตค	พย	ธค	
ประชุมคณะกรรมการและสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ตำบลทุ่งตะไคร	๒๐ ราย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ทุกวันที่ ๒๐ ของเดือน
ถ่ายทอดความรู้แก่สมาชิก	๓๐ ราย	✓				✓				✓				
แปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช	๑ แปลง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
รายงานความก้าวหน้าแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช	๑ ครั้ง/ สัปดาห์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
การผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ (เชื้อราไตรโคเดอร์มา)	๓๐๐ กก./ เดือน	✓	✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ทุกวันที่ ๕,๒๐ ของเดือน

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

นายสมชาย ผุดมี เกิดในครอบครัวประกอบอาชีพทำสวน จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อาศัยอยู่ หมู่ที่ ๑ ตำบลทุ่งตะไคร อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เคยทำงานเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลทุ่งตะไคร อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เป็นระยะเวลา ๘ ปี ประกอบอาชีพการเกษตรอย่างจริงจัง เริ่มต้นทำสวนครั้งแรก ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นสวนทุเรียน บนพื้นที่นาที่มีน้ำท่วมขัง ในขณะนั้นได้เกิดแนวคิดในการบริหารจัดการพื้นที่ โดยได้ขุดเป็นคลองไส้ไก่ระบายน้ำรอบพื้นที่ตามภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อแก้ปัญหาน้ำท่วมขังในสวนทุเรียน ทำให้ทุเรียนเจริญเติบโตได้ดี ให้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกทุเรียนพันธุ์หมอนทอง ทั้งหมด ๑๕ ไร่ แบ่งตามเอกสารสิทธิ์ออกเป็น ๒ แปลง ได้แก่ แปลง ๘ ไร่ ปลูกทุเรียนพันธุ์หมอนทอง อายุ ๗ เดือน และแปลง ๗ ไร่ ปลูกทุเรียนพันธุ์หมอนทองเช่นกัน อายุ ๓ ปี จำนวน ๔ ไร่ และอายุ ๑๐ ปี จำนวน ๓ ไร่ ทั้งนี้ด้วยความเป็นคนวิริยะอุตสาหะได้พยายามศึกษาหาความรู้และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นเกษตรกรที่มีความสนใจและใฝ่รู้ในอาชีพการทำเกษตร โดยเฉพาะการทำสวนทุเรียน เพราะเชื่อว่าการทำการเกษตรอย่างจริงจังด้วยการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง จะทำให้เกิดการเรียนรู้ สะสมประสบการณ์ และสามารถทำการเกษตรอย่างยั่งยืน พึ่งพาตนเองได้ในอนาคต

การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ นวัตกรรม หรือเทคโนโลยีการเกษตรมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร ช่วยรักษาสິงแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๑. การทำปุ๋ยจากวัสดุเหลือใช้/ปรับปรุงบำรุงดิน/สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้/Zero waste

ศพก. โดยนายสมชาย ผุดมี ร่วมกับสมาชิกแปลงใหญ่ทุเรียน และสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ตำบลทุ่งตะไคร้ มีกิจกรรมทางการเกษตร ได้แก่ การผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ ซึ่งได้ได้รับการสนับสนุนทั้งองค์ความรู้/ปัจจัยการผลิตจากสถานีพัฒนาที่ดินชุมพร มาโดยตลอด ตลอดจนการนำระบบโซล่าเซลล์มาใช้ในแปลงเกษตร เพื่อลดต้นทุนการผลิต ซึ่งเป็นการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้กับกิจกรรมเกษตรภายในแปลง ได้อย่างดี ดังนี้

- การผลิตปุ๋ยหมัก จำนวน ๕,๐๐๐ กิโลกรัม/ปี และน้ำหมักชีวภาพ ๑,๐๐๐ ลิตร/ปี

■ การใช้ระบบโซล่าเซลล์ พลังงานทางเลือกสะอาด เพื่อลดต้นทุนการผลิต โดยใช้ในการสูบน้ำจากคลองสาธารณะขึ้นมากักเก็บในสระ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ และแก้ไขปัญหาค่าไฟฟ้าราคาสูงในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งเป็นการลงทุนที่สูงแต่สามารถใช้ได้คุ้มค่า คຸ່ມทุนในระยะยาว โดยติดตั้งเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๔ ด้วยงบประมาณส่วนตัว เป็นจำนวนเงิน ๖๕,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย แผงโซล่าเซลล์ขนาด ๓๓๐ วัตต์ จำนวน ๑๐ แผง เริ่มใช้งานจริงตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๖๔ เป็นต้นมา

■ การปลูกทุเรียนร่วมกับไม้ผลท้องถิ่น และไม้ยืนต้นอื่นๆ ได้แก่ มังคุด ขนุนส้มโชกุน ส้มโอ กระท้อน หมาก และยางพารา เป็นต้น ทำให้เกิดความมั่นคงทางอาหารและมีภูมิคุ้มกันจากสภาวะความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงของราคาพืชผลทางการเกษตรในปัจจุบัน ซึ่งมีผลต่อรายได้ของเกษตรกร เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและต่อเนื่องจากไม้ผลท้องถิ่นและไม้ยืนต้น ทำให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ในระยะยาวอย่างยั่งยืน

■ **Zero waste** แนวคิดสำหรับการจัดการของเสียในแปลงทุเรียน คือ การใช้สิ่งเหลือใช้ที่มีในแปลงทุเรียนเพื่อลดต้นทุนการผลิต สร้างสมดุลสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ อีกทั้งอาจเป็นการเพิ่มรายได้ครัวเรือน เช่น การกวาดใบทุเรียนไว้บริเวณโคนต้น เพื่อช่วยรักษาความชื้นบริเวณผิวดิน เป็นต้น

๓. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

ศพก.โดยนายสมชาย ผุดมี เห็นถึงความสำคัญของการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน คือการใช้ปุ๋ยเท่าที่จำเป็น (พอดี) ตามความต้องการของพืช หากดินมีปัญหาต้องมีการจัดการที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยการตรวจวิเคราะห์ความอุดมสมบูรณ์ของดินก่อนการปลูกพืช มีการเก็บตัวอย่างดินเพื่อส่งตรวจวิเคราะห์ เพื่อให้ทราบถึงปริมาณธาตุอาหาร สภาพความเป็นกรด-ด่าง ของดิน แล้วนำมาเปรียบเทียบกับปริมาณความต้องการธาตุอาหารของพืชที่ปลูกในแต่ละฤดู จากนั้นจึงคำนวณปริมาณธาตุอาหารหลักเพิ่มตามคำแนะนำ ซึ่งอาจเลือกปุ๋ยสูตรที่มีสัดส่วนใกล้เคียงกับคำแนะนำการใช้ปุ๋ยให้มากที่สุด เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยเคมีที่ไม่ตรงกับความต้องการของพืช

๔. การสร้างแบรนด์เป็นของตนเอง/ช่องทางการจำหน่ายผ่าน E-Commerce

ศพก.โดยนายสมชาย ผุดมี มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจำหน่ายผลผลิตทุเรียนคุณภาพผ่านช่องทางการตลาดในสื่อออนไลน์ ได้แก่ เฟซบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น ซึ่งเป็นการเพิ่มช่องทางการตลาดในการจำหน่ายผลผลิตนอกจากการจำหน่ายตรงเพียงอย่างเดียว ทำให้ผู้บริโภคหรือลูกค้ารู้จักสินค้ามากขึ้น เกิดความสนใจ และเข้ามาซื้อสินค้าหรือใช้บริการในที่สุด

การสร้างแบรนด์ของตนเอง เพื่อให้สินค้าเป็นที่รู้จักและเป็นที่จดจำของลูกค้า อีกทั้งเป็นการกระตุ้นยอดขายและเพิ่มโอกาสในการแข่งขันมากขึ้น

๕. การพัฒนาคุณภาพผลผลิต

ศพก.โดยคุณสมชาย ผุดมี มีการพัฒนาคุณภาพผลผลิตทุเรียนอย่างต่อเนื่อง ร่วมกับสมาชิกแปลงใหญ่ทุเรียนทุกคน จากการใช้ความรู้ในการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ อีกทั้งมีการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์และมีสภาพดีขึ้น ผลผลิตจึงมีปริมาณเพิ่มขึ้น เนื่องจากต้นทุเรียนมีความสมบูรณ์พร้อม ทั้งนี้เกษตรกรมีการผลิตทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม มีการวางแผนการผลิต สามารถควบคุมการผลิตทุเรียนให้มีคุณภาพได้ และได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร (ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมา
ปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร)

สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก.

๑.สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๔ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑ ทูเรียน

- รุ้นเล็ก (อายุ ๗ เดือน) จำนวน ๘ ไร่
- ทูเรียนรุ้นกลาง (อายุ ๓ ปี) จำนวน ๔ ไร่
- ทูเรียนรุ้นใหญ่ (อายุ ๑๐ ปี) จำนวน ๓ ไร่

๑.๒ ส้มโอ (อายุ ๙ ปี) จำนวน ๙ ไร่

๑.๓ ยางพารา (อายุ ๑๕ ปี) จำนวน ๙ ไร่

๑.๔ พืชผักจำนวน ๑ งาน

๒. สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๓ ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑ ปลาตะเพียน

๒.๒ ปลาสวาย

๒.๓ ปลายี่สก

ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก. (ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

ตารางที่ ๕ แสดงผลผลิต ต้นทุนการผลิตและรายได้การผลิตทูเรียน (อายุ ๓๐ ปี) จำนวน ๘ ไร่ พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๖๖

รายการ	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖
รายได้	๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท	๙๖๐,๐๐๐ บาท	๔๘๐,๐๐๐ บาท
ปริมาณผลผลิต	๒๕,๐๐๐ กก.	๘,๐๐๐ กก.	๔,๐๐๐ กก.
ต้นทุน			
ค่าปุ๋ย/ค่ายาป้องกันกำจัดศัตรูพืช	๑๐๐,๐๐๐ บาท	๑๒๐,๐๐๐ บาท	๘๕,๐๐๐ บาท
ค่าน้ำ/ค่าไฟ/ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง/ ค่าเชือกโยงกิ่ง	๑๐,๐๐๐ บาท	๘,๐๐๐ บาท	๗,๐๐๐ บาท
ค่าแรง	๒๕,๐๐๐ บาท	๑๕,๐๐๐ บาท	๑๐,๐๐๐ บาท
รวมต้นทุนการผลิต	๑๓๕,๐๐๐ บาท	๑๔๓,๐๐๐ บาท	๑๐๒,๐๐๐ บาท
ต้นทุนการผลิต/ไร่	๑๖,๘๗๕ บาท/ไร่	๑๗,๘๗๕ บาท/ไร่	๑๒,๗๕๐ บาท/ไร่
ต้นทุนการผลิต/กิโลกรัม	๕.๔๐๐ บาท/กก.	๑๗.๘๘ บาท/กก.	๒๕.๕๐ บาท/กก.
รายได้เฉลี่ยต่อไร่	๓๗๕,๐๐๐ บาท/ไร่	๑๒๐,๐๐๐ บาท/ไร่	๖๐,๐๐๐ บาท/ไร่
กำไรเฉลี่ยต่อไร่	๔๔,๗๖๖ บาท/ไร่	๑๒,๗๖๖ บาท/ไร่	๕,๙๐๖ บาท/ไร่
ราคาเฉลี่ย : (บาท/กก.)	๑๒๐.๐๐ บาท/กก.	๑๒๐.๐๐ บาท/กก.	๑๒๐.๐๐ บาท/กก.

**หมายเหตุ ปี ๒๕๖๕ ค่าปุ๋ย/ค่ายาป้องกันกำจัดศัตรูพืชใช้ปริมาณเยอะ เนื่องจากพื้นบำรุงต้นทุเรียนที่ประสบ
อุทกภัยปลายปี ๒๕๖๔

ตารางที่ ๖ แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียน (อายุ ๗ เดือน) จำนวน ๘ ไร่ พ.ศ.๒๕๖๗-๒๕๖๘ (ปลูกเดือน ก.พ.๒๕๖๘)

รายการ	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘
ต้นทุน		
ปรับพื้นที่	๗๖,๐๐๐ บาท	-
ระบบน้ำ	๗๒,๐๐๐ บาท	-
ต้นพันธุ์	-	๔,๑๒๕ บาท
ค่าปุ๋ย/ค่ายาป้องกันกำจัดศัตรูพืช	-	๔,๒๖๐ บาท
ค่าน้ำ/ค่าไฟ/ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	-	๔,๕๐๐ บาท
ค่าแรง	๒๐,๐๐๐ บาท	๒๗,๐๐๐ บาท
รวมต้นทุนการผลิต	๑๖๘,๐๐๐ บาท	๓๙,๘๘๕ บาท
ต้นทุนการผลิต/ไร่	๒๑,๐๐๐ บาท/ไร่	๔,๙๘๖ บาท/ไร่

ตารางที่ ๗ แสดงผลผลิต ต้นทุนการผลิตและรายได้การผลิตทุเรียน (อายุ ๑๐ ปี) จำนวน ๓ ไร่ พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๖๘

รายการ	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘
รายได้	๑๒๐,๐๐๐ บาท	๑๘๐,๐๐๐ บาท	๑๐๕,๐๐๐ บาท
ปริมาณผลผลิต	๑,๐๐๐ กก.	๑,๕๐๐ กก.	๑,๕๐๐ กก.
ต้นทุน			
ค่าปุ๋ย/ค่ายาป้องกันกำจัดศัตรูพืช	๔๑,๐๐๐ บาท	๔๔,๓๒๐ บาท	๔๖,๒๒๐ บาท
ค่าน้ำ/ค่าไฟ/ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง/ ค่าเชือกโยงกิ่ง	๓,๖๕๐ บาท	๓,๖๕๐ บาท	๓,๙๐๐ บาท
ค่าแรง	๕,๐๐๐ บาท	๕,๕๐๐ บาท	๖,๐๐๐ บาท
รวมต้นทุนการผลิต	๔๙,๖๕๐ บาท	๕๓,๔๗๐ บาท	๕๖,๑๒๐ บาท
ต้นทุนการผลิต/ไร่	๑๖,๕๕๐ บาท/ไร่	๑๗,๘๒๓ บาท/ไร่	๑๘,๗๐๖ บาท/ไร่
ต้นทุนการผลิต/กิโลกรัม	๔๙.๖๕ บาท/กก.	๓๕.๖๔ บาท/กก.	๓๗.๔๑ บาท/กก.
รายได้เฉลี่ยต่อไร่	๔๐,๐๐๐ บาท/ไร่	๖๐,๐๐๐ บาท/ไร่	๓๕,๐๐๐ บาท/ไร่
กำไรเฉลี่ยต่อไร่	๗,๘๑๗ บาท/ไร่	๑๔,๐๕๙ บาท/ไร่	๕,๔๓๑ บาท/ไร่
ราคาเฉลี่ย : (บาท/กก.)	๑๒๐.๐๐ บาท/กก.	๑๒๐.๐๐ บาท/กก.	๗๐.๐๐ บาท/กก.

**หมายเหตุ ปี ๒๕๖๖ ทุเรียนได้รับผลผลิตเป็นปีแรก และปี ๒๕๖๘ ค่าปุ๋ย ค่ายาป้องกันกำจัดศัตรูพืช/
ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าแรง แพงขึ้น แต่ราคาผลผลิตทุเรียนมีราคาถูกลง

รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ

๑. รายได้รายวัน ได้จากพืชผัก เฉลี่ยรายได้วันละ ๑๒๒ บาท/วัน เท่ากับ ๘๕๔ บาท/สัปดาห์
๒. รายได้รายสัปดาห์ ได้จากพืชผัก เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ ๘๕๔ บาท/สัปดาห์ ปลุกพืชผัก จำนวน ๓ ครั้ง/ปี รายได้เท่ากับ ๓,๔๑๖ บาท/เดือน และ ๓๐,๗๔๔ บาท/ปี
๓. รายได้รายเดือน ได้จากพืชยางพารา โดยเก็บเกี่ยวเพียง ๘ เดือน เนื่องจากฤดูฝนทำให้ไม่สามารถเก็บเกี่ยวได้อีก ๔ เดือน เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๙,๐๐๐ บาท/เดือน เท่ากับ ๗๒,๐๐๐ บาท/ปี
๔. รายได้รายปี ได้จากพืช
 - ทุเรียน เฉลี่ยรายได้ปีละ ๑๕๐,๐๐๐ บาท/ปี
 - ส้มโอ เฉลี่ยรายได้ปีละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โดยนายสมชาย ผุดมี ร่วมกับ คณะกรรมการศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ตำบลทุ่งตะไคร และคณะกรรมการแปลงใหญ่ทุเรียนตำบลทุ่งตะไคร มีการบูรณาการและเชื่อมโยงเครือข่ายร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมถึงสถาบันการศึกษาต่างๆ ในพื้นที่เพื่อแก้ปัญหาของเกษตรกรด้านพื้นที่ ด้านวิชาการเกษตร เศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม และด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

■ ด้านวิชาการเกษตร

ในการทำสวนทุเรียนให้ประสบผลสำเร็จจะต้องหมั่นศึกษาค้นคว้าอยู่ตลอดเวลาและต่อเนื่อง นายสมชาย ผุดมี จึงได้เสียสละสถานที่สำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาหาความรู้ในเรื่องการผลิตทุเรียนคุณภาพ การใช้สารชีวภัณฑ์ (การผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา) โดยสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ นอกพื้นที่ รวมถึงเกษตรกรรายอื่นที่สนใจ และต้องการเข้ามาศึกษาเรียนรู้ใน ศพก. สามารถนำความรู้ที่ได้รับกลับไปปฏิบัติจนประสบผลสำเร็จ เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต ขายผลผลิตได้ในราคาสูงขึ้น ผลผลิตมีความปลอดภัย อีกทั้งเกษตรกรมีรายได้เพิ่ม และมีความเป็นอยู่ดีขึ้น ดังนี้

- การจัดการองค์ความรู้ด้านทุเรียน และการผลิตทุเรียนคุณภาพ
- เป็นแหล่งข้อมูลด้านการผลิตและการตลาดของชุมชน
- เป็นสถานที่ศึกษาดูงานของเกษตรกรทั้งภายในและภายนอกจังหวัด
- เป็นเกษตรกรต้นแบบ (Smart Farmer) ถ่ายทอดความรู้เรื่องการผลิตทุเรียนคุณภาพ

■ ด้านเศรษฐกิจ

- เป็นแหล่งข้อมูลทางด้านการผลิต
- เป็นแหล่งข้อมูลการกระจายสินค้าทุเรียน
- เป็นที่ปรึกษาแผนธุรกิจ และการจำหน่ายทุเรียนออนไลน์ เพื่อเปิดโอกาสการจำหน่าย

ทุเรียนคุณภาพดีจากผู้ผลิตส่งถึงผู้บริโภคโดยตรง และเป็นต้นแบบการจำหน่ายผลผลิตในรูปแบบตลาดออนไลน์กับ สมาชิกแปลงใหญ่ทุเรียนตำบลทุ่งตะไคร อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชุมพร และเกษตรกรที่สนใจ

■ ด้านสังคม

- เป็นวิทยากรด้านการเกษตรถ่ายทอดความรู้เรื่องการผลิตทุเรียนคุณภาพ การใช้สารชีวภัณฑ์ (การผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา) เพื่อควบคุมป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช
- รมรณรงค์ให้เกษตรกรเข้ารับการรับรองเรื่องการทำการเกษตรดีที่เหมาะสม GAP ทำให้เกษตรกรชาวสวนทุเรียนในตำบลทุ่งตะไคร อำเภอกันตังได้ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จากกรมวิชาการเกษตรเป็นจำนวนมาก

■ ด้านการเมือง

- ใช้สิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายไม่เคยขาด
- ร่วมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งทั้งการเลือกตั้งท้องถิ่นและการเลือกตั้งระดับประเทศ

■ ด้านสิ่งแวดล้อม

- ใช้ระบบการจัดการบริหารสวนเกษตรดีที่เหมาะสม GAP เพื่อการจัดการสวนทุเรียนโดยใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างเหมาะสม
- การจัดการสวนโดยใช้หลักการเกษตรผสมผสาน IPM เข้ามาจัดการในสวน
- การจัดการวัชพืชโดยใช้วิธีกลโดยการตัดหญ้า ไม่ใช้สารเคมีในการกำจัดวัชพืช

การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

๑. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โดยนายสมชาย ผุดมี ร่วมกับคณะกรรมการศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ตำบลทุ่งตะไคร ออกหน่วยให้บริการเรื่องการใช้สารชีวภัณฑ์ (การผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา) ในการควบคุมป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าในทุเรียน ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอกันตัง ในกิจกรรมการจัดงาน Field Day ถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ โครงการจังหวัดพบประชาชน โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ เป็นต้น

๒. ถ่ายทอดความรู้แก่สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)/แปลงใหญ่ และเกษตรกรทั่วไป

บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

■ ด้านบุคลากร

๑. ประธาน ศพก. โดยนายสมชาย ผุดมี มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมและถ่ายทอดความรู้ พร้อมทั้งขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ให้เกิดการพัฒนายอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา

๒. เกิดการสร้างเครือข่ายในพื้นที่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และปรับเปลี่ยนการทำเกษตรปลอดภัย

๓. มีหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานอื่นๆ เข้ามาถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการพัฒนาตนเอง

๔. ประธาน ศพก. โดยนายสมชาย ผุดมี เป็นผู้ที่มีความขยัน อดทน รับผิดชอบ เสียสละ และมีความคิดก้าวหน้า มีความสามารถในการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ให้มีประสิทธิภาพ

■ ด้านองค์ความรู้

ประธาน ศพก. โดยนายสมชาย ผุดมี มีความรู้ และทักษะจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งจากประสบการณ์จริง และการค้นคว้าศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม อีกทั้งหน่วยงานที่ให้ความรู้และคำแนะนำ อาทิ เช่น สถานีพัฒนาที่ดินชุมพร ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรชุมพร สำนักงานเกษตรอำเภอ เป็นต้น

- โรคและแมลงศัตรูพืช การจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน
- การผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ เพื่อใช้ป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช
- การผลิตทุเรียนคุณภาพตามมาตรฐาน GAP
- การปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มผลผลิตพืชอย่างยั่งยืน

■ ด้านสถานที่

๑. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตทุเรียนคุณภาพแก่เกษตรกรในชุมชน ทั้งสมาชิกแปลงใหญ่ทุเรียน สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) และเกษตรกรทั่วไป ได้มาพบปะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพูดคุยกันมากขึ้น เนื่องจากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) มีกิจกรรมที่ต้องร่วมกันทำ เช่น การจัดอบรม การจัดประชุม เป็นต้น

๒. วัสดุ/อุปกรณ์ประจำศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อใช้สำหรับการเรียนรู้/ถ่ายทอดความรู้ เช่น ป้ายองค์ความรู้ แปลงเรียนรู้ โต๊ะ เก้าอี้ เครื่องเสียง อุปกรณ์สำหรับผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ อุปกรณ์สำหรับผลิตปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ ครบถ้วนพร้อมใช้งาน เป็นต้น

๓. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) มีอาคารเรียนรู้ถาวร ๑ หลัง (โดยงบประมาณส่วนตัวประธานศูนย์ฯ) และบริเวณโดยรอบสถานที่กว้างขวาง การคมนาคมขนส่งสะดวก อีกทั้งมีสาธารณูปโภคพร้อมใช้งาน

ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

จากการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โดยมีนายสมชาย ผุดมี เป็นประธาน สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่ เกษตรกรพื้นที่ใกล้เคียง และเกษตรกรทั่วไปที่สนใจ ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิต การใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสม เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับเปลี่ยนและประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตนเองตามความเหมาะสม เพื่อการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มปริมาณและคุณภาพผลผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ

การขยายผลสู่เกษตรกรรายอื่น

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โดยมีนายสมชาย ฤทธิ เป็นประธาน เป็นศูนย์เรียนรู้ที่มีความพร้อมทั้งเรื่องขององค์ความรู้ ฐานการเรียนรู้ และแปลงเรียนรู้ สำหรับการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศูนย์เครือข่าย ศพก. ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) และแปลงใหญ่ ภายในอำเภอทุ่งตะโก อีกทั้งเกษตรกรรายอื่นๆ รวมถึงผู้ที่มีความสนใจทั้งในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียง

ตารางที่ ๘ รายชื่อศูนย์เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อ.ทุ่งตะโก จ.ชุมพร

ที่	ศูนย์เครือข่าย ศพก.	ประเภท/กิจกรรมของศูนย์	ตำบล
๑	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านห้วยคล้า	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	ตะโก
๒	ศูนย์เครือข่าย ศพก. ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้าน ทอนอม	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	ช่องไม้แก้ว
๓	ศูนย์เครือข่าย ศพก. กลุ่มเกษตรกรปลูกพืชแบบ ผสมผสานบ้านท่า	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	ตะโก
๔	ศูนย์เครือข่าย ศพก. สวนบ้านชมพลอย ตามรอยพ่อวิถี พอเพียง	เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	ทุ่งตะไคร
๕	ศูนย์เครือข่าย ศพก. กลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงบ้าน ห้วยมุด	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	ทุ่งตะไคร
๖	ศูนย์เครือข่าย ศพก. กลุ่มผลิตก้อนเชื้อและเพาะเลี้ยง เห็ดนางฟ้าบ้านเนินทอง	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	ตะโก
๗	ศูนย์เครือข่าย ศพก. ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้าน เขาขวาง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	ช่องไม้แก้ว
๘	ศูนย์เครือข่าย ศพก. กลุ่มเพาะเห็ดฟางในโรงเรือนบ้าน คลองโชน	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	ช่องไม้แก้ว
๙	ศูนย์เครือข่าย ศพก. ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ต.ช่องไม้ แก้ว	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	ช่องไม้แก้ว
๑๐	ศูนย์เครือข่าย ศพก. ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ต.ช่องไม้ แก้ว	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	ช่องไม้แก้ว
๑๑	ศูนย์เครือข่าย ศพก. ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้าน บ่อไคร	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	ทุ่งตะไคร
๑๒	ศูนย์เครือข่าย ศพก. ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ต.ตะโก	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	ตะโก
๑๓	ศูนย์เครือข่าย ศพก. ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ต.ปาก ตะโก	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	ปากตะโก
๑๔	ศูนย์เครือข่าย ศพก. ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ต.ตะโก	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	ตะโก

ตารางที่ ๙ รายชื่อคณะกรรมการ/สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ต.ทุ่งตะไคร้ อ.ทุ่งตะโก จ.ชุมพร

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง
๑	นายสมชาย ผุดมี	ประธาน
๒	นายสุนทร บุญทอง	รองประธาน
๓	นางสาวแพรวพรรณ ชื่นจิตร	เลขานุการ
๔	นางสุรียา เดิมนุ่น	เหรัญญิก
๕	นายประสิทธิ์ ทองอินทร์	ประชาสัมพันธ์
๖	นางมลวิทย์ ผุดมี	สมาชิก
๗	นางวรรณภา ทิพย์พิมล	สมาชิก
๘	นางปราณี ชูศักดิ์	สมาชิก
๙	นายจารึก เยาวละออง	สมาชิก
๑๐	นางอุไร บัวทอง	สมาชิก
๑๑	นางสมศรี พุ่มคง	สมาชิก
๑๒	นางวิภา แซ่ตั้ง	สมาชิก
๑๓	นายจรัญ ชนะ	สมาชิก
๑๔	นางยุพเรศ เมืองงาม	สมาชิก
๑๕	นางอุรา ล่องหลง	สมาชิก
๑๖	นายสายันท์ คงทอง	สมาชิก
๑๗	นางจันทรา ดำคง	สมาชิก
๑๘	นายเจียมรัตน์ บุญเกิด	สมาชิก
๑๙	นางหนูชาติ เกษแก้ว	สมาชิก
๒๐	นายอนรรตต์ สุดสวาท	สมาชิก

ตารางที่ ๑๐ รายชื่อสมาชิกแปลงใหญ่ทุเรียน ปี ๒๕๖๒ หมู่ที่ ๑ ต.ทุ่งตะไคร้ อ.ทุ่งตะโก จ.ชุมพร

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่เกษตรกร				
		เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
1	นายสมชาย ผุดมี	79/2	1	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
2	นางสายันท์ คงทอง	10/1	1	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
3	นางจันทรา ดำคง	10	1	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
4	นายจารึก เยาวละออง	26	1	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
5	นายชาญณรงค์ พุ่มคง	11	1	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
6	นายสุวัฒน์ ชูศักดิ์	32/2	1	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
7	นายสุรียา พุ่มคง	37/1	1	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่เกษตรกร				
		เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
8	นายเชาสิทธิ์ พุ่มคง	11/9	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
9	นายสังวาลย์ คงมี	64	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
10	นายสุนทร บุญทอง	60	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
11	นายเสนอ ขาวไตรรัตน์	14/2	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
12	นายปรีชา ชื่นจิตร	37/2	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
13	นางหนูลิบ โต๊ะบันทีก	33	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
14	นางสุรียา เดิมนุ่น	62/3	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
15	นางมลวิทย์ ทองแก้ว	13/3	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
16	นางสมควร เม่นไพร	13/4	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
17	นางเกษศิริรินทร์ อินทองรัตน์	12	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
18	นายชัยสิทธิ์ สุวรรณสินธุ์	63/4	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
19	นางพรเพ็ญ คลังนิพิตร	79	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
20	นายจรรย์ ชนะ	38/1	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
21	นางสุดใจ ดำนิล	79/4	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
22	นางวรรณภา ทิพย์พิมล	63/2	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
23	นางสาคร พุ่มคง	11/1	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
24	นายจิรพงษ์ กัลชนะ	9	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
25	นายโกวิท แสงแก้ว	69	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
26	นายรมย์ เอียดเกาะสมุย	12/1	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
27	นางบุญนาค ชนะ	48	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
28	นางอุไร บัวทอง	15/2	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
29	นายประสิทธิ์ ทองอินทร์	11/11	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
30	นางอุรา ล่องหลง	50	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
31	นางหนูชาติ เกษแก้ว	25	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
32	นางสาวจूरรัตน์ บุญเทศ	20/1	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
33	นางสาวมะลิวัลย์ ผุดมี	32/4	1	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร

ตารางที่ ๑๑ รายชื่อสมาชิกแปลงใหญ่ทุเรียน ปี ๒๕๖๖ หมู่ที่ ๔ ต.ทุ่งตะไคร้ อ.ทุ่งตะโก จ.ชุมพร

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่เกษตรกร				
		เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
1	นายทีปกร ไพบูลย์	123/11	1	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
2	นางบุญเยี่ยม เอียดเกาะสมุย	110/25	6	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
3	นางธัญนันท์ โชติอัน	50/2	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
4	นายภัทนต์ รักขันโท	12	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
5	นางอารีย์ พิมาน	71	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
6	นายวิกร หนูบรรจง	141/8	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
7	นางประนอม ยุติมิตร	87/1	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
8	นางธัญพร สุกรี	87/3	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
9	นางประทุมวรรณ จำจะนะโยธิน	97	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
10	นายสมเดช ธรรมนารักษ์	56/2	1	ช่องไม้แก้ว	ทุ่งตะโก	ชุมพร
11	นางสุวรรณลี ชอบตรง	81/1	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
12	นางสมถวิลย์ มากท่าแซะ	141/3	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
13	นางสาวนภสร พรเจริญ	81/5	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
14	นางศรีนวล เกษเพชร	7	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
15	นายไพฑูรย์ พวงสุข	95	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
16	นางสาวรัตติรส องอาจ	132/1	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
17	นางลาวัลย์ เหมะ	54/4	1	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
18	นางจันทนา พรหมจันทร์	55/2	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
19	นางวนิดา ยุติมิตร	55/4	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
20	นายอมร ยุติมิตร	128	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
21	นายเกรียงไกร เฟ่งจินดา	136/2	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
22	นายทรงกรด เฟ่งจินดา	136/1	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
23	นางนิภา แก้วแหลมหญ้า	81/4	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
24	นายกิตติศักดิ์ ศรีภิรมย์	143	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
25	นายสำเรียน ยุติมิตร	87	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
26	นางสาวทิพวรรณ มาเสมอ	84/5	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
27	นางสาวอนงค์ เมืองทอง	75	4	ทุ่งตะไคร้	ทุ่งตะโก	ชุมพร
28	นายเอกรินทร์ นาคสวัสดิ์	158/1	2	ช่องไม้แก้ว	ทุ่งตะโก	ชุมพร

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่เกษตรกร				
		เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
29	นายกรณ์ เชียงรส	95/2	4	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
30	นางปราณีต ขวัญเมือง	130	4	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
31	นายจรัญ สุกรี	117/3	4	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
32	นายอนันต์ ศักดิ์ชุมพล	88/1	4	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
33	นายเฉลียว ศักดิ์ชุมพล	96	4	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
34	นางศรีัญญา เจริญสุข	101	4	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
35	นายจรัญ ใบบางเตือ	78/3	4	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร
36	นางวันธกานต์ แอ่งสาย	46	4	ทุ่งตะไคร	ทุ่งตะโก	ชุมพร

ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑. การเป็นผู้นำอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

- เป็นประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
- เป็นประธานศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ตำบลทุ่งตะไคร
- เป็นประธานแปลงใหญ่ทุเรียนตำบลทุ่งตะไคร
- เป็นคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)/

แปลงใหญ่ อำเภอทุ่งตะโก

- เป็นเกษตรกรต้นแบบ ถ่ายทอดความรู้เรื่องการจัดการโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนด้วยสารชีวภัณฑ์ (เชื้อราไตรโคเดอร์มา) และการขยายพันธุ์ทุเรียนด้วยวิธีการเสียบยอด

- เป็นคณะกรรมการแปลงใหญ่จังหวัดชุมพร
- เป็นสมาชิกสมาพันธ์ชาวสวนทุเรียนไทย
- เป็นสมาชิกสมาคมชาวสวนทุเรียนชุมพร
- เป็นอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)
- เป็นหมอดินอาสา
- เป็นสารวัตรเกษตรอาสา

๒ จิตอาสาและการเสียสละช่วยเหลือสังคม/การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ

- ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นศูนย์เรียนรู้/จุดเรียนรู้ด้านการผลิตทุเรียนคุณภาพ และการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน
- เกษตรกรต้นแบบ ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่/พื้นที่ใกล้เคียง และทำงานร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ ได้แก่ สำนักงานเกษตรอำเภอ และหน่วยงานราชการในพื้นที่ เป็นต้น

■ อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เป็นตัวแทนของเกษตรกรในพื้นที่ ทำงานร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด เป็นต้น

■ จัดอาสาบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์

ความยั่งยืนในอาชีพ

๑. มีความต่อเนื่องในอาชีพ/การขยายพื้นที่/การเพิ่มมูลค่าผลผลิตและการตลาด

- รวมกลุ่มย่อยจำหน่ายผลผลิตทุเรียนร่วมกับสมาชิกแปลงใหญ่ทุเรียน
- การผลิตทุเรียนคุณภาพ CHUMPHON PREMIUM จำหน่ายผลผลิตผ่านระบบออนไลน์

เพื่อเพิ่มมูลค่า และโอกาสในการแข่งขัน

- การลดความเสี่ยงจากการผลิตสินค้าเชิงเดี่ยวโดยการปลูกพืชชนิดอื่น เพื่อเป็นอาชีพเสริม เช่น มะละกอ ถั่วลิสง ส้มโอ กระเทียม หรือการปลูกพืชใช้น้ำน้อยในฤดูแล้ง พืชผัก เป็นต้น

๒. การเพิ่มพูนความรู้ด้านการผลิต

- ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลาเพื่อพัฒนาคุณภาพการผลิตและเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น
- ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับทุเรียนพันธุ์ใหม่ๆ เพื่อเปรียบเทียบกับพันธุ์หมอนทองที่มีอยู่

๓. การตลาด

- รวมกลุ่มย่อยจำหน่ายผลผลิตทุเรียน

- จำหน่ายผลผลิตทุเรียนผ่านทางระบบออนไลน์ ได้แก่ เฟซบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น
- เพิ่มช่องทางและโอกาสทางการค้าผ่านระบบ e-commerce ซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าบนเว็บไซต์ และการทำการตลาดโปรโมทสินค้าทางออนไลน์เพื่อให้สินค้าเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น

ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

การน้อมนำหลักคำสอนตามหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” นำมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โดยนายสมชาย ฤทธิ ทำการเกษตรอยู่บนพื้นฐานของการน้อมนำหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ภายใต้งานใจ ความรู้ คุณธรรม มีเหตุผล และเหมาะสม มีภูมิคุ้มกันที่ดี ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในหลวงรัชการที่ ๙ มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพการเกษตร โดยนำแนวคิดมาใช้ในการบริหารจัดการสวนทุเรียนของตนเอง เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพทุเรียน ให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ต้องการของตลาด ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน และพร้อมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ส่วนที่ ๔ ผู้ดำเนินการถอดบทเรียน

ที่มาของข้อมูล

นายสมชาย ฤทธิ ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร

ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย

นางสาวจริยพร แยมจรัส นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ สำนักงานเกษตรอำเภอทุ่งตะโก สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร กรมส่งเสริมการเกษตร

กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

๑. การเล่าเรื่อง (Storytelling) โดยให้ประธาน ศพก. ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์เล่าเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ต้องการถอดบทเรียน ทำให้เข้าใจถึงบริบทและรายละเอียดต่างๆ ได้ดี

๒. การสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นการพูดคุยกับประธาน ศพก. ซึ่งมีประสบการณ์ เพื่อเจาะลึกถึงความคิด ความรู้สึก และกระบวนการตัดสินใจต่างๆ

๓. สมุดบันทึก ใช้ในการจดบันทึกข้อมูลทั่วไป ข้อสังเกต หรือความคิดเห็นต่างๆ

๔. โทรศัพท์มือถือ ใช้ในการทักเสียง/ภาพการสัมภาษณ์ และภาพกิจกรรมต่างๆ ภายในศพก.

ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินการถอดบทเรียน

ขาดการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ทำให้การรายงานผลการดำเนินงานอาจไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ควรมีการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การรายงานผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ภาคผนวก

ที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร

ที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ตั้งอยู่เลขที่ ๗๙/๒ หมู่ที่ ๑ ตำบลทุ่งตะไคร อำเภอบึงตะโก จังหวัดชุมพร ซึ่งเป็นบ้านของประธาน ศพก. นายสมชาย ผุดมี มีเนื้อที่ ๘ ไร่ แยกเป็นสัดส่วน จัดทำเป็นฐานเรียนรู้/แปลงเรียนรู้ จำนวน ๕ ฐาน และพื้นที่ใช้สอยประโยชน์ประมาณ ๖๐ ตารางเมตร มีอาคารเรียนรู้ถาวร จำนวน ๑ หลัง

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ ศพก.

